

UCHWAŁA NR VI/37/11
RADY MIEJSKIEJ W SZEPIETOWIE
z dnia 31 maja 2011 r.

w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
na lata 2011-2015

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806; 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, 2004 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; 2005 r. Nr 172, poz. 1441, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz.420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Dz. U. Nr 206 poz. 1589, z 2010 r. Dz. U. Nr 28 poz. 146, Nr 125 poz. 842) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szepietowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Witold Moczydłowski

**Załącznik do uchwały Nr VI/37/11
Rady Miejskiej w Szepietowie z
dnia 31 maja 2011 r.**

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie
2011 – 2015**

Szepietowo 2011 r.

Wstęp

Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i jako takie leży w kręgu zainteresowań zarówno osób związanych ze „światem nauki”, jak również „praktyków”. Do tej ostatniej grupy należą: pracownicy socjalni, streetworkerzy, pracownicy służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, funkcjonariusze organów ścigania, terapeuci, pracownicy organizacji pozarządowych, etc. Ze względu na wieloaspektowy charakter można powiedzieć, że interesujący nas problem posiada wiele oblicz i manifestuje się w różnorodny sposób. Dowodem na taki stan rzeczy jest nie tylko mnogość definicji i typologii pojęcia „przemoc w rodzinie”, ale również istnieje i wykorzystywanie różnorodnych metod przeciwdziałania temu zjawisku.

Problem przemocy w rodzinie (dotychczas „włożony” gdzieś między problematykę alkoholizmu, przemian więzi i relacji rodzinnych oraz ubóstwa rodzin) przeżywa swoisty „naukowy” i „pozanaukowy” renesans. Dowodem na to może być chociażby ciągle rosnąca liczba publikacji poświęconych przemocy w rodzinie, zwiększająca się liczba realizowanych badań naukowych w tym zakresie, zwiększająca się liczba organizacji pozarządowych i agend rządowych odpowiedzialnych za przeciwdziałanie temu zjawisku. Analizując pozytywne skutki toczącej się debaty społecznej o różnych obliczach i przyczynach przemocy w rodzinie wskazać trzeba z całą stanowczością, że są one nie tylko naukowe (teoretyczne), ale coraz częściej mają swój wymiar praktyczny. Mowa tutaj o podejmowaniu przez instytucje publiczne i organizacje pozarządowe wspólnych wysiłków prowadzących do opracowania i realizacji programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednakże do pełnego sukcesu i powodzenia, w realizowaniu gminnych, wojewódzkich i ogólnokrajowych programów, potrzebne jest zawiązanie ścisłej koalicji różnego rodzaju podmiotów pośrednio bądź bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie

Podstawy prawne programu:

- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180 poz. 1493)
- Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2004r., Nr 64, poz. 593 z późn. zm.);
- Ustawa z 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2002r., Nr 147, poz. 1231 z późn. z.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny (dz. U. Nr 88, poz. 533, z późn. zm.)

2. Zjawisko przemocy w rodzinie.

Na zjawisko przemocy w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Perspektywa społeczna to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy, prospołeczność obywateli, postawy i czynniki mogące sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać. Na przemoc w rodzinie można spojrzeć również z perspektywy:

- prawnej – kiedy akt przemocy jest przestępstwem skodyfikowanym w kodeksie karnym i zagrożonym określoną karą,
- moralnej – kiedy dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego, a sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych,

- psychologicznej – kiedy przemoc to sytuacja cierpienia i bezradności, która odślania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne oraz złożone procesy interakcji między sprawcą a osobą doświadczającą przemocy.

Z każdego punktu widzenia przemoc w rodzinie może być różnie opisywana, może wywołać różnorodne emocje, począwszy od skrajnego współczucia po niepohamowany gniew i sprzeciw. Jakby nie patrzeć, pomimo sporów definicyjnych, zjawisko przemocy w rodzinie (intencjonalne działanie członka rodziny, wykorzystującego nierównowagę sił, naruszające prawo i dobra osobiste) jest przede wszystkim indywidualnym dramatem osób jej doświadczających i jako takie staje się przedmiotem publicznej debaty.

1.1. Definicje

Przemoc w rodzinie, w świetle Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Osobami najbliższymi są: małżonek, dzieci, rodzice, rodzeństwo, powinowaci, przysposobieni oraz ich małżonkowie, a także inne osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Do form przemocy w rodzinie zalicza się przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną i ekonomiczną.

- **Przemoc fizyczna to:** popychanie, odpychanie, obezwładnienie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, powodowanie oparzeń, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.
- **Przemoc psychiczna to:** wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywanie, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, itp.
- **Przemoc seksualna to :** wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi i sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, itp.
W przypadku dzieci częściej używa się określenia dziecko wykorzystywane seksualnie.
- **Dziecko wykorzystywane seksualnie** to każda jednostka ludzka w wieku bezwzględnej ochrony (wiek ten określa prawo), którą osoba dojrzała seksualnie naraża na jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest seksualne zaspokojenie osoby dorosłej (wg SCOSAC – Standing Committee on Sexually Abused Children). W Polsce określono ten wiek na 15 lat. Oznacza to, że każdy kontakt o charakterze seksualnym osoby dorosłej z osobą poniżej 15 roku życia jest wykorzystywaniem seksualnym, nawet jeśli dziecko wyraziło zgodę na kontakt seksualny.
- **Przemoc ekonomiczna i zaniedbanie** to: odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokojenie materialnych potrzeb rodziny, brak opieki i uniemożliwienie zaspokojenia podstawowych potrzeb fizjologicznych (związanych ze snem, jedzeniem, higieną) itp.

1.2. Przyczyny przemocy w rodzinie.

Przemoc jest problemem złożonym, jest wynikiem zależności pomiędzy czynnikami biologicznymi, społecznymi, kulturowymi, ekonomicznymi i politycznymi. Model ekologiczny pomaga badać czynniki wpływające na zachowanie (ryzyko bycia sprawcą lub ofiarą) dzieląc je na cztery kategorie:

- czynniki biologiczne (charakterystyka demograficzna, zaburzenia psychiczne, nadużywanie substancji psychoaktywnych, wcześniejsze zachowania agresywne lub doświadczenie przemocy);
- stosunki z najbliższymi (z rodziną, przyjaciółmi, partnerami);
- konteksty społeczne – charakterystyka otoczenia (szkoła, praca, sąsiedzi);
- czynniki socjologiczne (dostępność broni, normy społeczne i kulturowe, politykę zdrowotną, edukacyjną, gospodarczą i społeczną)

Model ekologiczny wyjaśnia przyczyny przemocy i ich złożonych interakcji pokazując jednocześnie, jakie działania należałoby podjąć (i na jakich poziomach) aby zapobiec przemocy:

- modyfikowanie indywidualnych zachowań zwiększających ryzyko;
- zapewnienie profesjonalnej pomocy i wsparcia dla rodzin z zaburzeniami, monitorowanie miejsc publicznych oraz podejmowanie kroków w celu rozwiązania problemów mogących prowadzić do przemocy;
- przeciwdziałanie niepożądanym postawom i praktykom o podłożu kulturowym.

1.3. Skutki przemocy.

Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie to nie tylko ukazanie jej przyczyn, definicji oraz form występowania, ale również wskazanie na jej główne skutki. Do najczęstszych skutków stosowania przemocy w rodzinie zaliczyć należy skutki o charakterze indywidualnym, społecznym oraz ekonomicznym.

1.3.1. Skutki indywidualne.

Osoby uwikłane w przemoc, a więc ofiary przemocy oraz jej sprawcy, ponoszą skutki o charakterze indywidualnym.

Osoby dorosłe doznające przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa będącego skutkiem przewlekłego stresu lub/i depresji, mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być też: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, ubóstwo, bezdomność.

W przypadku dzieci – ofiar przemocy – skutkiem może być: śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa, trwałe kalectwo. Skutkiem mogą być też: urazy fizyczne, zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, sięganie po środki uzależniające, uzależnienie, prostytuowanie się, konflikty z prawem, przejawianie zachowań agresywnych, nieprawidłowo rozwijająca się osobowość, zaburzony proces socjalizacji, demoralizacji, trudności wychowawcze, trudności w nauce oraz problemy w życiu dorosłym.

Sprawcy przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku zabójstwa przez ofiarę w akcie samoobrony lub samobójstwa (Najczęściej po zabójstwie ofiary), mogą doznać urazów, trwałego kalectwa. Skutkiem może być też bezdomność. Najczęściej dotyczy ona osób, które opuściły zakład karny.

1.3.2. Skutki społeczne.

Przemoc w rodzinie dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio je doznają. Dzieci wychowane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Przeżywają też wiele negatywnych uczuć: lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Niektóre z nich próbują radzić sobie z negatywnymi uczuciami sięgając po środki uzależniające.

Część dzieci, zwłaszcza chłopców, identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna się zachowywać agresywnie wobec innych ludzi – zarówno rówieśników jak i dorosłych. W taki sposób krąg osób, pośrednio dotkniętych skutkami przemocy w rodzinie, rozszerza się na osoby obce.

Dorośli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy w rodzinie, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy. Tak więc krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się też na następne pokolenia.

1.3.3. Skutki ekonomiczne.

Przemoc w rodzinie niesie za sobą również skutki ekonomiczne. Ponosi je każdy obywatel. Skutki ekonomiczne, związane z systemowym wsparciem osób uwikłanych w przemoc, można zobrazować poprzez wskazanie instytucji bezpośrednio lub pośrednio zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.

- a) **Policja**- wielokrotne interwencje w domach, przyjmowanie pokrzywdzonych w komisariatach, wizyty dzielnicowych i funkcjonariuszy ds. nieletnich w miejscu zamieszkania rodzin dotkniętych przemocą, umieszczanie sprawców w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, sporządzanie pism i wniosków do instytucji, m.in. w przedmiocie uzależnienia czy o wgląd w sytuację rodziny i dziecka, prowadzenie dochodzeń, izby dziecka.
- b) **Służba zdrowia**- leczenie chorób psychosomatycznych i zaburzeń psychicznych – ambulatoryjne i szpitale, leczenie skutków urazów doznanych w wyniku przemocy, w tym zabiegi chirurgiczne, rehabilitacja po urazach.
- c) **Pomoc społeczna**- zasiłki celowe, poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna, prowadzenie: placówek opiekuńczo-wychowawczych (koszty opieki i wychowania dzieci), placówek interwencyjnych dla nieletnich, zespołów opiekuńczych (całodobowa opieka i udostępnienie schronienia), mieszkań chronionych, ośrodków interwencji kryzysowej, specjalistycznych ośrodków wsparcia, hosteli dla ofiar przemocy.
- d) **Edukacja**- zajęcia reedukacyjne i wyrównawcze, nauczanie indywidualne, klasy integracyjne, świetlice socjoterapeutyczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjoterapii.
- e) **Zakłady karne i areszty śledcze**- koszty utrzymania i resocjalizacji osób aresztowanych i skazanych.
- f) **Ministerstwo Sprawiedliwości** – schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze.

- g) **Prokuratura i sąd(karny i rodzinny)**- prowadzenie spraw, opłacanie kuratorów.
- h) **ZUS**- zwolnienia lekarskie i renty.
- i) **Pracodawcy**- gorsza wydajność pracy osób, które żyją w przewlekłym stresie, zwolnienia lekarskie.

2. Przemoc w świetle aktów prawnych.

Już ustawa zasadnicza, jaką jest Konstytucja RP, gwarantuje obywatelowi ochronę przed wszystkimi rodzajami przemocy w rodzinie. Sposoby i rodzaje działań, związanych z przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, precyzują niżej wymienione.

2.2.1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

-Art. 40 Nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych.

2.2.2. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz.1493)

2.2.3 Ustawa Kodeks Karny (Dz. U. z 1997r. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.), w szczególności artykuły :

- Art.148, -Art.149, - Art.156, -Art.157, -Art.157a, -Art. 160, -Art. 162, -Art.189,
- Art.190, -Art.191, -Art.197, -Art.200, -Art.201, -Art.202, -Art.207, -Art.210, -Art.217,

2.2.4 Ustawa kodeks postępowania Karnego (Dz. U. z 1997. Nr 89 poz. 555 z późn. zm), w szczególności :

- Art. 304

2.2.5 Ustawa kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964r. Nr 43 poz.296z późn. zm), w szczególności :

- Art. 572

2.2.6 Ustawa o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn zm.), w szczególności artykuły

- Art.2, -Art.7, -Art. 17, -Art. 46, -Art.47, -Art.70, -Art.107

3. Rozmiary przemocy.

Trudno w sposób jednoznaczny określić skale zjawiska przemocy w rodzinie i nie tylko na poziomie ogólnopolskim, ale również i lokalnym (na poziomie Gminy Szepietowo). Związane jest to przede wszystkim z wielością danych zbieranych przez różnorodne instytucje pośrednio i bezpośrednio analizujące przypadki stosowania przemocy w rodzinie, jak również przez charakter tych danych (inne są dane pochodzące z procedury niebieskiej karty, inne z sądów rejonowych czy prokuratury rejonowej). Mając na uwadze fakt braku możliwości porównywania danych dotyczących skali przemocy w rodzinie poniżej

przedstawiono skalę zjawiska przemocy w ujęciu ogólnopolskim i lokalnym (Gminy Szepietowo).

3.1. Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie w świetle danych ogólnopolskich od 2005 roku.

Liczba ofiar przemocy domowej wg procedury „Niebieskiej karty”

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba ofiar przemocy domowej ogółem	156.788	157.854	130.682	139.747	132.796	134.866
w tym: kobiety	91.374	91.032	76.162	81.985	79.811	82.102
w tym: mężczyźni	10.387	10.313	8.556	10.664	11.728	12.651
dzieci do lat 13	37.227	38.233	31.001	31.699	27.502	26.802
nieletni od 13 do 18 lat	17.800	18.276	14.963	15.399	13.755	13.311

Liczba sprawców przemocy domowej

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem	97.142	96.775	81.743	86.568	81.472	83.390
w tym: kobiety	4.153	4.074	3.632	3.942	3.926	3.981
w tym: mężczyźni	92.776	92.526	77.937	82.425	77.326	79.204
nieletni	213	175	170	201	220	205

Liczba interwencji Policji

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Interwencje domowe ogółem	608.751	620.662	718.819	658.651	573.834	586.062
w tym dotyczące przemocy w rodzinie	96.773	96.099	81.403	86.455	81.415	83.488

Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu ogółem	74.633	74.772	63.303	61.991	54.201	54.030
- kobiety	2.255	2.126	2.073	1.949	1.769	1.694
- mężczyźni	72.315	72.588	61.085	59.987	53.379	52.297
- nieletni	63	58	145	55	53	39
W tym: przewieziono do Izb Wytrzeźwień	19.521	18.536	15.875	15.434	13.062	12.789
- kobiety	657	630	481	476	482	496
- mężczyźni	18.848	17.889	15.405	14.951	12.569	12.284
- nieletni	16	17	7	7	11	9
W tym: przewiezieni do policyjnych	21.162	23.624	20.769	22.502	22.806	23.846

pomieszczeń dla zatrzymanych do wytrzeźwienia						
- kobiety	423	465	452	527	584	573
- mężczyźni	20.726	23.148	20.299	21.958	22.202	23.359
- nieletni	13	11	18	17	20	19

Analizując dane pochodzące z procedury „Niebieskiej karty” można stwierdzić, że:

1. sprawców przemocy jest zdecydowanie mniej niż osób jej doświadczających
2. przemocy w rodzinie najczęściej doświadczają kobiety
3. głównym sprawcą przemocy jest najczęściej mężczyzna
4. przemoc w rodzinie ściśle związana jest z występowaniem problemu alkoholowego

3.2. Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie w świetle danych dla Gminy Szepietowo od 01.01.2009r. do 30.03.2011r.

Liczba przeprowadzonych interwencji domowych przez policję z Posterunku Policji w Szepietowie.

	2009	2010	3 miesiące 2011r
Liczba przeprowadzonych interwencji - ogółem	8	6	1
Liczba sporządzonych notatek urzędowych o przemoc w rodzinie Niebieska Karta (NK)	8	6	1
Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie	3	2	1
Miejsce interwencji – miasto	5	4	0
Miejsce interwencji – wieś	8	6	1
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej ogółem	8	6	1
Kobiety	8	6	1
Mężczyźni	0	0	0
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem	8	6	1
Kobiety	0	0	0
Mężczyźni	8	6	1
Nieletni	0	0	0
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu ogółem	8	6	1
Kobiety	0	0	0
Mężczyźni	8	6	1
Nieletni	0	0	0

3.3. Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie w świetle danych dla Gminy Szepietowo od 01.01.2009r. do 30.03.2011r.

	2009	2010	2011
Liczba przeprowadzonych interwencji - ogółem	8	6	1
Liczba sporządzonych notatek urzędowych o przemocy w rodzinie Niebieska Karta (NK)	8	6	1
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej - ogółem	8	6	1
Liczba sprawców przemocy domowej – ogółem	8	6	1
Liczba dzieci obecnych na miejscu interwencji	9	6	1

Analizując dane Posterunku Policji w Szepietowie od 01.01.2009r. do 30.03.2011r. należy stwierdzić, że:

1. przemoc w rodzinie na terenie Gminy następuje pod wpływem alkoholu
2. głównymi sprawcami przemocy w rodzinie są mężczyźni
3. ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety
4. przemoc następuje w 80% pod obecnością dzieci nieletnich

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębienia społecznej świadomości tworzy się **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.**

4. Adresaci programu

Program adresowany jest do mieszkańców Gminy Szepietowo.

5. Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Szepietowo świadczące pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Punkt Konsultacyjny,
4. Praktyki Lekarza Rodzinnego,
5. Posterunek Policji,
6. Szkoły działające na terenie Gminy.

6. Współpraca

1. Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem,
2. Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem,
3. Kuratorzy zawodowi,
4. Dyrektorzy, nauczyciele, pedagodzy pracujący w szkołach,
5. Lekarze i pielęgniarki,
6. Pracownicy socjalni,
7. Policja.

7. Założenia programu do programu

Cel realizacji programu:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Cel pośredni programu:

1. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Szepietowo wobec przemocy w rodzinie.
2. Wzrost przeszkolonych osób zakresu udzielenia pomocy rodzinom, u których występuje zjawisko przemocy
3. Spadek liczby sprawców przemocy a także rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
4. Stała edukacja środowiska lokalnego przez: ulotki, broszury i imprezy lokalne .
5. Spadek liczby osób zgłaszających się o pomoc do placówek służby zdrowia, pomocy społecznej. Policji, Punktu Konsultacyjnego.

Strategie i metody działania:

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy w rodzinie.
2. Ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie: medyczne, prawne, psychologiczne i socjalne.
3. Budowanie skuteczności form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.

4. Zamieszczenie na tablicach informacyjnych, na lokalnej stronie internetowej informacji o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy.
5. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych realizujących zadania przemocy w rodzinie.
6. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie.

8. Podstawowe zadania do realizacji w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy:

Zadanie 1

Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

1. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie.
 - utworzenie gablot informacyjnych w: Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, Urzędzie Miejskim w Szepietowie zawierających informacje o lokalnym systemie wsparcia osób dotkniętych przemocą,
 - udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie – udział w specjalistycznych szkoleniach oraz organizacja szkoleń dla osób zainteresowanych możliwością podniesienia kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskami lokalnymi i placówkami, uczestniczenie w konferencjach, naradach, seminariach, orientacja w działaniach ogólnopolskich.
4. Współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym między innymi: wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadania 2

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie działań na rzecz dzieci i rodzin z problemem przemocy w rodzinie przez pracowników Miejsko -Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
2. Współdziałanie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.

Zadanie 3

Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

1. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, poprzez udzielenie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
2. Wdrażanie procedury „Niebieska Karta”, po przez:
 - organizowanie cyklicznych szkoleń, narad, konferencji nt. procedury „Niebieskiej Karty” i zjawiska przemocy w rodzinie,
 - przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjno-edukacyjnych nt. infrastruktury placówek pomocowych (informatory, ulotki, plakaty),
 - prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury „Niebieskiej Karty”.
3. Prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie przy współpracy innych organizacji, instytucji.
4. Opracowanie i udostępnienie materiałów informacyjnych o instytucjach, udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie.
5. Wspomaganie działalności instytucji, kościołów i stowarzyszeń.
6. Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez programy profilaktyczne.

9. Realizatorzy

Koordinatorem Programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szepietowie przy współpracy z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkołami,
- Policją,
- Organizacjami pozarządowymi i kościołem.

10. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki finansowe z budżetu Gminy Szepietowo, pochodzące z wpływów z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

11. Monitoring, ewaluacja, sprawozdawczość programu.

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w celu oceniania czy program osiąga założone cele. Program będzie ewaluowany poprzez sprawozdawczość (co najmniej 1 raz w roku) dokonywaną w ramach wszystkich elementów systemu. Podstawowymi wskaźnikami służącymi ewaluacji programu są:

- Liczba Niebieskich Kart
- Ilość interwencji policji
- Ilość udzielonych porad
- Ilość konsultacji